

Grisbi újratöltve: tippek kezdőknek, 1. rész

PCLinuxOS Magazine – 2023. december

Írta: David Pardue (kalwisti)

A Linux előtti időmben Mac-es voltam. Volt otthon egy Machintos LC-nk (az ikonikus „pizzás doboz” házzal), amit édesapánktól kaptunk. A szövegszerkesztés mellett a Mac-et még pénzügyi nyilvántartás vezetésére is használtunk; a gép Quicken-nel jött, amivel éveken keresztül könyveltük a csekkszámmlánkat. A Quicken 1990-es évekbeli kezelőfelülete volt az első pénzügyi szoftver, amivel találkoztam.

2007-ig használtam a Quicken-t, ekkor egy újrahaznosított PC-t vettem a Goodwill-től, hogy Linux-szal kísérletezzem. A FOSS-on Quicken-alternatívát keresve a GnuCash, a HomeBank és a Grisbi nevekbe botlottam. Kipróbáltam mindet. A GnuCash-t céloztam meg, de az akkori tudásomnak még túl magas volt; végül a Grisbi-nél kötöttem ki (talán 0.5.9-es verzió). A Grisbi megfelelt nekem és a három közül annak felületét találtam leginkább „Quicken-szerűnek”. (A cikkhez folytatott kutatásaim során olvastam olyan megjegyzéseket, hogy a felhasználók szerint egyben az azóta megszűnt Microsoft Money (1991-2009) legközelebbi megfelelője is volt.) Némi idő és erőfeszítés után kitanultam a GnuCash használatát és Grisbi-ről arra váltottam.

Az alkalmazásról talált feljegyzéseket olvasva elhatároztam, hogy ismét beásom magam a Grisbi-be. A Grisbi a FOSS egyik legrégebbi személyes pénzügyi programja; 2000 áprilisában jelent meg. (A GnuCash első stabil változata 1998-ból való – ahogy a HomeBank is.) GTK-alapú, keresztplatformos, Linux-, Windows- és macOS-változata is van. A Grisbi nem túl gyors, de egyszerű és

hatékony. A felhasználói felülete elég egyértelmű; használata sokkal inkább egy levelezőprogramhoz hasonlít, mintsem számviteli programhoz. A Grisbi-t egy francia fejlesztőcsapat készítette, így teljesen megfelel a francia számviteli előírásoknak.

A Grisbi-t kifejezetten úgy tervezték, hogy a kezdő felhasználók a kezelési leírást alig, vagy egyáltalán nem olvasva könnyen használhassák, emellett a haladó felhasználók, a dokumentációt megismerve többre legyenek képesek vele. Noha „személyes könyvelésre” valóként aposztrofálták, kis- és közepes méretű nonprofit szervezeteknek is jó lehet.

A jelenlegi stabil verzió a 2.0.5-ös. (Kalandvágyók számára ott van a nem végleges, tesztverzió a 2.9.90-es Windowsra és macOS-re). A két főfejlesztő Pierre Biava (2008-óta dolgozik a GNU/Linux-on) és Ludovic Rousseau (macOS-en dolgozik). Dr. Rousseau csipkártya iparági alkalmazott már több mint húsz éve; 2001 óta bedolgozik a Debian csipkártyákkal kapcsolatos csomagjaiba.

A programnak két szokatlan neve is volt. Eredetileg Gripsou-nak hívták, de a fejlesztők átnevezték, elkerülendő egy esetleges bejegyzett márkanév miatti pert. Gripsou-nak hívják Disney egyik rajzfilmfiguráját, Archibald Gripsout, francia változatban Flintheart Glomgold. A hozzám hasonló képregényt-nem-olvasók számára: Flintheart Glomgold az önzőnek, alattomosnak és kapzsinak ábrázolt Scrooge McDucknak – aki a világ leggazdagabb kacsája akar lenni – üzleti ellenfele és fő riválisa. Grisbi (ejtsd „gríz-bí”) a „zsákmány”, „motyó”, „pénz” szlengje. A kifejezés leginkább Albert Simonin krimijéből ismert mint „Touchez pas au grisbi!” [Ne nyúlj a motyóhoz (1953)], amiből egy híres filmet készítettek

Jean Gabi, Lino Ventura és Jeanne Moreau szereplésével. (Magyarul „Az utolsó akció”-ként (1954) jelent meg. – ford.)

A Grisbi egyszeres könyvvitelt alkalmaz (akár a HomeBank, vagy a Quicken), szemben a kettős könyvvittel (GnuCash, vagy KMyMoney). Történelmi háttérnek van az NPR Planet Money-n egy podcast, rövid áttekintés Luca Pacioli-ról (1445-1517), a kettős könyvviteli „feltalálójáról”. A műsorvezetők Jane Gleeson-White-val [beszélgettek](#), aki Pacioli életrajzát írta. Akármennyire is robusztus program, teljesen megfelel a házi, személyes könyvvezetésre. Az elmúlt huszonhárom hónapban használtam a Grisbi-t és a program szilárd volt, mint egy szikla.

A cikknek nem célja egy teljes kezelési leírás készítése. Ma csak néhány jellemzőjének megvitatására szorítkozom, amire az átlag felhasználónak szüksége lehet a napi ügyekben.

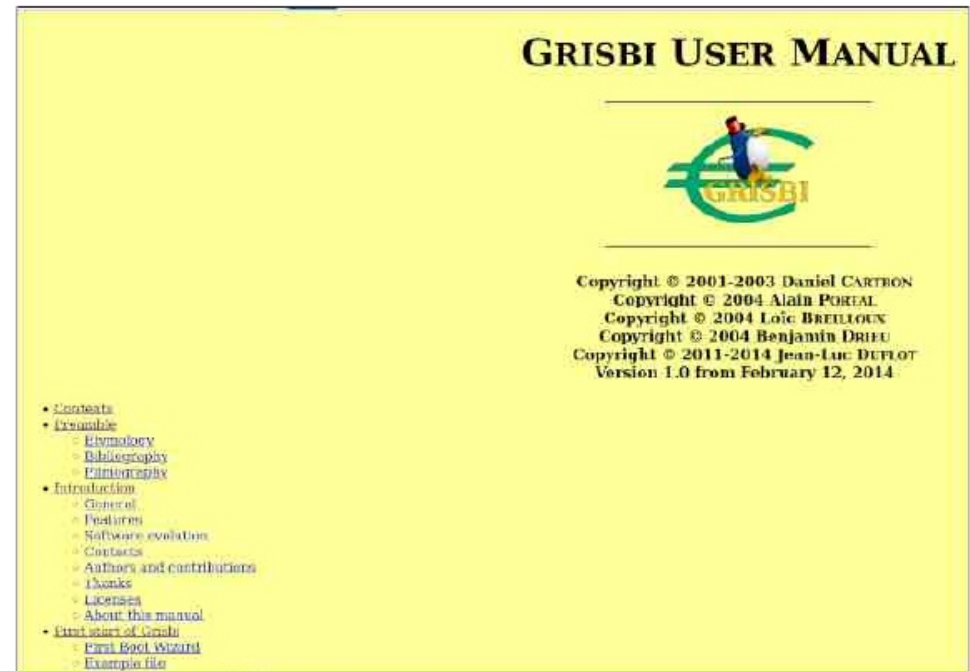
Felhasználói kézikönyv

A Grisbi egyik hátránya, hogy a dokumentációja jobbra franciául van. A program futtatása közben F1-et lenyomva megnyílik a Felhasználói kézikönyv HTML formában, egy nem teljes – és elavult (2003) – angol nyelvű oldal. (Gondolom az angol felhasználói felület miatt. Magyar nincs. - ford.)

Ha tudsz franciául láthatod, hogy a felhasználói kézikönyv nagyon alapos: leírja a koncepciót, a folyamatokat, a konfigurációs beállításokat stb. A kézikönyvet LaTeX-szel készítették és van hozzá tárgymutató és szöszedet, valamint hypertext hivatkozások. Van még két PDF-verzió is: egy illusztrált és egy kizárólag szöveges változat. Az eredeti francia kézikönyvek [itt](#) találhatóak. A Francia nyelvű HTML-verzió pedig [itt](#) érhető el.

Még ha nem is tudsz franciául, több megoldás is van rá.

Egyik lehetőség, Google Translate-tel lefordítani a francia weboldal angolra (khm. Magyarra):

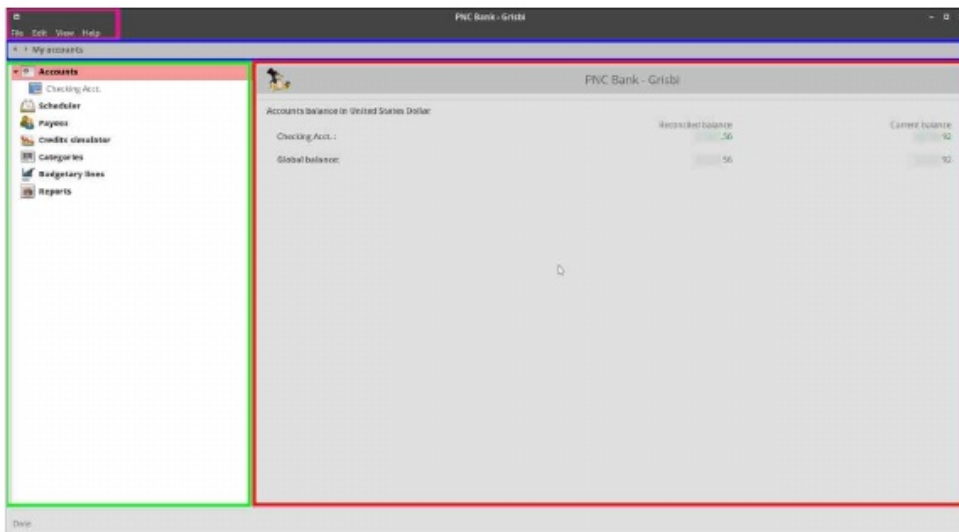
Abban az esetben, ha a PDF-verziót preferárod, a Google Translate képességeit kihasználva készítettem a felhasználói kézikönyvől egy angolra fordított PDF-et. Letöltheted a fájlokat a PCLOS Cloud fiókból. Letöltheted a [képekkel illusztrált](#) változatot [259 oldal, 14 MB], vagy az ábrák nélküli [szöveges](#) változatot [213 oldal, 7 MB].

Ha tudsz németül olvasni, van a felhasználói kézikönyvnek egy nem-hivatalos német változata (Grisbi Benutzerhandbuch [68 p., 429 kB]), amit Martin

Stromberger fordított 2018-ban. Írt még egy rövid kezelő utasítást is (Grisbi Schnelleinstieg [5 p., 60 kB]). Mindkét kézikönyv [itt](#) érhető el.

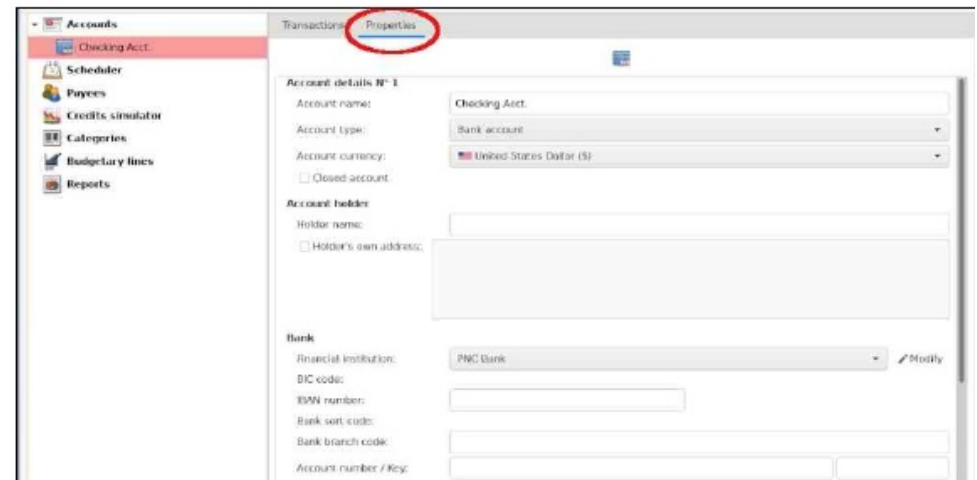
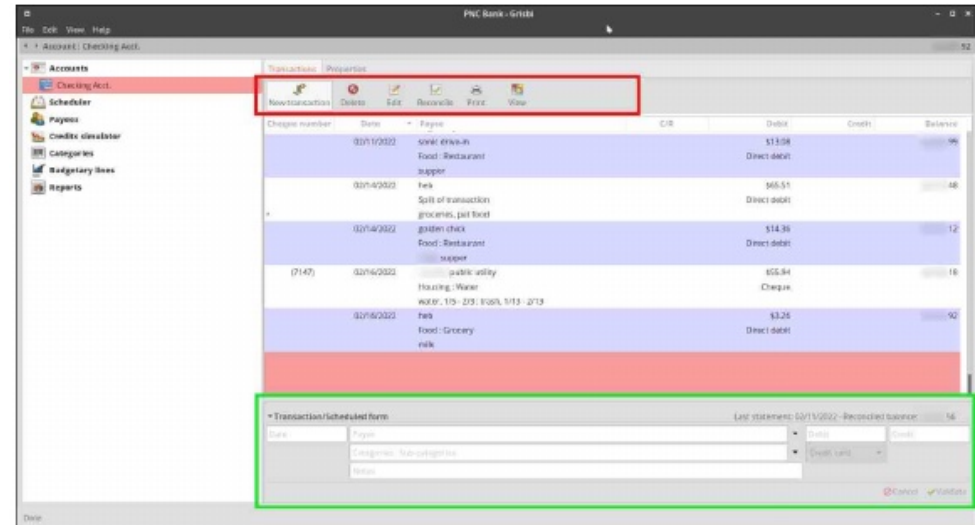
Felhasználói felület

Amikor az alkalmazás elindul, a Grisbi a kezdőlapot jeleníti meg. A felhasználói felület fő komponenseit színekkel jelöltem meg. A szabványos eszközsávot **bíborvörös**, az információs sávot **kék**, a navigációs panelt pedig zöld négyszög jelöli, míg a részletek mező **pirossal** van kiemelve.

A navigációs panelen a fióknevére kattintva (az **Accounts** alatt) a szokásos számla főkönyv nyílik meg (amire a Grisbi kézikönyv „Account Transactions”-ként hivatkozik). A Transactions tovább nézve, eszközsáv látható (pirossal kiemelve) ikonokkal a különféle műveletek végrehajtásához. Az ablak aljánál van a Transaction Entry Form (tranzakció beviteli űrlap) (zölddel kiemelve).

A **Properties** (tulajdonságok) fül alatt láthatóak az aktuális számla jellemzői, ú. m. a típusa, a neve, a pénzneme, a számlavezető intézet neve és az induló egyenleg.

Számlatípusok

A Grisbi a következő négy számlatípust tudja kezelni:

- Bank account – bankszámla (Checking [folyószámla], vagy Savings [megtakarítási])
- Cash account – pénztárszámla

Grisbi újratöltve: tippek kezdőknek, 1. rész

- Liabilities account - kötelezettségek számla
olyan tartozások, amiket fizetni kell, mint a gépkocsikölcsön
- Assets account – vagyonszámla
olyan vagyontárgyak, amik értéke idővel amortizálódik – pl. autó

Családi költségvetésetén általában egy számlafájl van [jelesül My_accounts.gsb], aminél lehetőség van a különféle számlák közötti váltásra, transzferre. Például, a Grisbi mintafájlban a fő számla alatt van külön számla a férjnek ('Compte Monsieur') és egy a feleségnek ('Compte Madame'). A Grisbi fejlesztői két mintafájlt adnak: egy, ami a 'személyes' felhasználást (Example_1.0.gsb); egy pedig a 'szervezeti' felhasználást mutatja be (Association_1.0.gsb). Noha a tételek franciául vannak, a példák hasznosak lehetnek, amiket [innen](#) tudod letölteni.

Ha egy szervezetet kezelsz (pl. non-profit szervezet), vagy más személynek könyvelsz, akinek a számlája nem kapcsolódik hozzád, egy másik számlafájlt kell készítened [pl. My_Local_LUG.gsb].

Én nem szoktam „családi” számlarendszert felállítani, ezért egy kicsit kísérleteznem kellett egy ilyen kialakításához. Ha te szeretnél ilyen, akkor a következőket tedd:

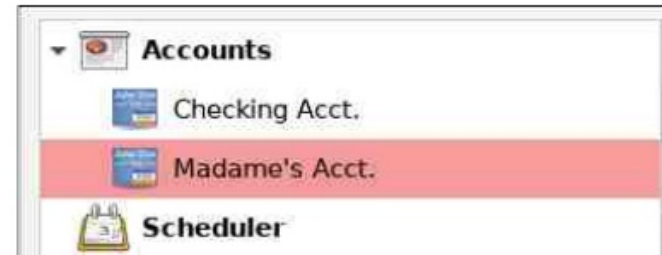
Először, nyisd meg az elsődleges számlát a Grisbi-ben.

Másodszor, jobb kattintás a számla nevére és válaszd a „New account” – új számla – opciót. Másik lehetőség, hogy az **Edit** (szerkesztés) menüből kiválasztod a **New account**-ot (új számla).

Ez megnyit egy segédet (varázslót), ami végigvezet az új számla létrehozása szükséges lépéseiben.

Amikor a folyamat lezárul, valami ilyesmit kell látnod:

A Madame's Acct. (feleség számlája) létrehozása után, beírtam néhány tranzakciót a teszteléshez és sikeresen mozgattam összegeket közte és a Checking Acct. (csekkszám) között oda és vissza.

A következő hónapban megnézzük a Grisbi használatának kezdő lépéseit, számla létesítése, számlák nyugtázását és a műveleteket Grisbi-vel.

